

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobců: **a) Ing. Z. K., b) Ing. M. P.**, zastoupen JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph.D., advokátem se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha, **c) Ing. D. V.**, zastoupen JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph.D., advokátem se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I)** RNDr. F. Č., **II)** J. D., **III)** Ing. J. Š., **IV)** J. S., **V)** V. V., **VI)** Ing. P. S., **VII)** J. S., **VIII)** M. N., **IX)** RNDr. A. K., Ph.D., **X)** S. H., **XI)** H. P., **XII)** J. M., **XIII)** J. Č., **XIV)** Mgr. K. L. **XV)** RNDr. E. Š., **XVI)** V. D., **XVII)** J. J., **XVIII)** K. L., **XIX)** V. Č., **XX)** Ing. V. B., **XXI)** B. N., **XXII)** Ing. P. S., **XXIII)** PhDr. H. K., **XXIV)** J. H., **XXV)** B. H., **XXVI)** E. S., **XXVII)** M. K., **XXVIII)** M. B., **XXIX)** K. B., **XXX)** A. S., **XXXI)** A. T., **XXXII)** P. B., **XXXIII)** P. S., **XXXIV)** A. H., **XXXV)** B. V., **XXXVI)** D. L., **XXXVII)** I. B., **XXXVIII)** Ing. J. R., CSc., **XXXIX)** L. K., **XL)** Z. T., **XLI)** J. T., **XLII)** B. K., **XLIII)** P. P., **XLIV)** Ing. L. K., **XLV)** RNDr. J. S., **XLVI)** S. K., **XLVII)** M. S., **XLVIII)** Ing. T. R., **XLIX)** P. S., **L)** Stavební bytové družstvo "SEVERNÍ MĚSTO", se sídlem Lodžská 568/14, Praha 8, **LI)** SVJ X, **LII)** "G. o.s.", se sídlem X, **LIII)** P., a.s., se sídlem Bítovská 1227/60, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce b) a žalobce c) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2017, č. j. 6 A 179/2014 – 193,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad městské části Praha 8 na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení **LIII)** rozhodnutím ze dne 22. 5. 2016, č. j. MCP8 147816/2012, sp. zn. MCP8 030679/2012/OV.Pet, povolil umístění stavby nazvané „Obytný soubor P.“ na pozemích p. č. X, v katastrálním území T. (dále také „rozhodnutí o umístění stavby“).

[2] Žalovaný k odvolání žalobců a osob zúčastněných na řízení **I)** až **LII)** rozhodnutím ze dne 17. 7. 2014, č. j. MHMP 1019491/2014, sp. zn. S-MHPM 1081688/2013/SUP/Li, částečně změnil rozhodnutí o umístění stavby v části týkající se vzdálenosti nové stavby od sousedních pozemků, ve zbytku rozhodnutí o umístění stavby potvrdil (dále také „rozhodnutí o odvolání“).

[3] Žalobci a), b) a c) podali proti rozhodnutí o odvolání žalobu k Městskému soudu v Praze, který žalobu zamítl. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, jsou přístupné na www.nssoud.cz.

[4] Žalobci b) a c) (dále také „stěžovatelé“) podali proti rozsudku městského soudu kasační stížnost a navrhli, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[5] V návrhu na přiznání odkladného účinku poukázali na zásah do jejich vlastnických práv k nemovitým věcem v jejich vlastnictví, které jsou umístěny v blízkosti předmětné stavby, resp. na důsledky realizace předmětné stavby. Realizace stavby by vedla k podstatnému zhoršení kvality prostředí a hodnoty obytného území a zhoršila by hlukovou situaci, která je nadto již v současné době v nadlimitních hodnotách. Stavba by dále způsobila nevratný zásah do kvalitativního a urbanistického uspořádání území, neboť by byla odstraněna stávající budova a zeleň nacházející se na daných pozemích. Podle stěžovatelů by realizací stavby mohlo dojít ke zhoršení statiky a stability stávajících bytových staveb. Podloží v oblasti je nestabilní; v minulosti zde již došlo k posunu zeminy způsobenému stavební činností. Stěžovatelé dále sdělili, že si jsou vědomi, že oprávnění k faktické realizaci stavby získá stavebník až na základě stavebního povolení. Současně ovšem poukázali na fakt, že jejich námitky cílí proti závěrům správních orgánů učiněným v územním řízení. Stavební řízení nadto nemusí vůbec proběhnout (např. pokud dojde k oznámení záměru s certifikátem autorizovaného inspektora), či stěžovatelé nemusí být jeho účastníky. Stěžovatelé rovněž připomněli, že některé ze souboru staveb nejsou vázány na stavební rozhodnutí a lze je realizovat již na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby. Je tudíž nutné přiznat odkladný účinek kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí o umístění stavby; v rámci stavebního řízení se řeší již pouze stavebně-technické otázky stavby. Stěžovatelé jsou názoru, že újma jim způsobená realizací a dokončením stavby by byla nevratná, na rozdíl od újmy, která může vzniknout jiným osobám, zejména stavebníkovi [tj. osobě zúčastněné na řízení LIII)]. Stavebníkovi by ostatně vznikla podstatná újma, pokud by v průběhu realizace stavby bylo zjištěno, že tato je umístěna v rozporu se zákonem a související rozhodnutí o umístění stavby by bylo soudem zrušeno. Přiznání odkladného účinku podle názoru stěžovatelů není v rozporu s veřejným zájmem, naopak je s ním v souladu. Je totiž veřejným zájmem, aby stavby byly prováděny na základě zákonných rozhodnutí správních orgánů. Napadené rozhodnutí je ovšem nezákonné z důvodů uvedených v kasační stížnosti. Výkon takového rozhodnutí by proto byl v rozporu s veřejným zájmem.

[6] V souladu s § 73 s. ř. s. Nejvyšší správní soud zaslal návrh na přiznání odkladného účinku žalovanému, který se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

[7] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[8] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.

pokračování

[9] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[11] Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, institutem odkladného účinku má být docíleno, aby v řízeních o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možno docílit, aby po dobu soudního přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné resp. nezakládalo jiné právní následky. V určitých výjimečných situacích, jejichž materiální podmínky definuje soudní řád správní právě v ustanovení § 73 odst. 2 in fine s. ř. s., je nutno „zmrazit“ stav věcí v době „před“ napadeným rozhodnutím, protože pokud by mělo být vykonáno a následně bylo v rámci soudního přezkumu shledáno nezákonným a zrušeno či byla vyslovena jeho nicotnost, vrátit stav věcí do podoby „před“ tímto nezákonným či nicotným rozhodnutím by bylo nemožné nebo neúměrně obtížné. Proto je nutné v těchto situacích po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky napadeného rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu, aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 131/2005 - 39).

[12] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že městský soud žalobě odkladný účinek přiznal, a to usnesením ze dne 7. 10. 2014, č. j. 6 A 179/2014 - 65. Městský soud v odůvodnění označeného usnesení zejména uvedl, že újmu hrozící žalobcům je nutné považovat za nepoměrně větší, než újmu způsobenou jiným osobám. Výkon napadeného rozhodnutí by měl závažné důsledky pro danou lokalitu, realizací stavby by došlo k podstatnému stavebnímu zásahu do daného území, který by mohl zasáhnout i do práva na zdravé životní prostředí, resp. do ochrany přírody a krajiny. Zamezení nevratných účinků rozhodnutí, které by mohlo být následně shledáno nezákonným, představuje vyšší hodnotu, než případný dočasný odklad zahájení faktických stavebních prací stavebníkem.

[13] Nejvyšší správní soud se s těmito závěry městského soudu ztotožňuje a plně je přebírá i pro řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Stěžovatelé brojí proti rozhodnutí o umístění stavby bytového komplexu čítajícího více než sto bytových jednotek, který má mít deset nadzemních a dvě podzemní podlaží. Realizace takové stavby zcela jistě může vyvolat významný a nevratný zásah do daného území. Může zasáhnout do urbanistického uspořádání území, narušit statiku stávajících objektů (ke kterým mají stěžovatelé vlastnické právo), zasáhnout do životního prostředí, ovlivnit hodnotu obytného území atp.

[15] Újmu hrozící stěžovatelům považuje zdejší soud za nepoměrně větší, než újmu, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám (zejména stavebníkovi). K tomuto závěru dospěl zdejší soud i přesto, že předmětem tohoto řízení je územní rozhodnutí, a nikoliv stavební povolení. Územní rozhodnutí totiž představuje stěžejní podklad pro navazující stavební řízení. Stěžovatelé přitom v kasační stížnosti upozorňují na to, že nebyly splněny podmínky pro vydání územního rozhodnutí. Mj. namítají, že stavba není v souladu s územně plánovací dokumentací, nejsou splněny minimální odstupové vzdálenosti staveb, stavba nerespektuje charakter okolní zástavby a požadavky na zachování pohody bydlení, kvality prostředí a hodnoty území, nebyl předložen nezbytný podklad pro posuzování vlivů na životní prostředí atp.

[16] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., a sice zda přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[17] Zákon nepodává definici veřejného zájmu. Veřejným zájmem není cokoli, co za veřejný zájem pokládá např. správní orgán, ale jen to, co je jako veřejný zájem chráněno zvláštními zákony (srov. VEDRAL, J., *Správní řád. Komentář*. II. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, 2012, s. 817 - 818, a shora citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu).

[18] Jak již přitom zdejší soud uvedl v usnesení ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 144/2012 - 35: *„Je nepochybné, že soulad staveb se záměry územního plánování a s obecnými požadavky na výstavbu je veřejným zájmem a jeho dostatečné posouzení je nadřazeno možným prodlevám s realizací stavby. Při umísťování staveb v území je na místě rozvaha a předběžná opatrnost, a to i s ohledem na mimořádnou obtížnost při odstraňování případných negativních dopadů již realizované stavby na její okolí, především na lidské zdraví a životní prostředí. Výchozí zásadou tak je zpravidla zachování stávajícího stavu, aby nemohlo docházet k situacím, kdy v době rozhodování o žalobě byl již povolený záměr nevratně realizován (viz v souvislosti s čl. 9 odst. 4 tzv. Aarbuské úmluvy rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2008, č. j. 2 Aps 1/2008 - 77, dostupný na www.nssoud.cz).“*

[19] Podpůrně je nutno poukázat i na dosavadní judikaturu zdejšího soudu, která přiznává kasačním stížnostem ve věcech rozhodnutí o umístění stavby zpravidla odkladný účinek (viz např. usnesení ze dne 4. 12. 2008, č. j. 9 As 88/2008 - 293, ze dne 17. 2. 2016, č. j. 2 As 21/2016 - 68, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 8 As 218/2016 - 44, ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 93/2017 - 57). V prvně citovaném usnesení zdejší soud mj. uvedl, že nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by vedlo k tomu, že *„umístěná stavba by byla nevratně realizována, což by popřelo samotný smysl soudního přezkumu. Soudní ochrana poskytovaná správním soudnictvím by se tak stala zcela iluzorní.“*

[20] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[21] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že přiznáním odkladného účinku nikterak nepředjímá budoucí rozhodnutí o věci samé.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu